

FERENCZI TIHAMÉR

A MAGÁNY
TEMPLOMÁBAN

Kárpátaljai Magyar Könyvek
229.

Készült

a Nemzeti Kulturális Alap
támogatásával

© **Ferenczi Tihamér, 2014**

Intermix Kiadó
88000 Ungvár, Babuskin tér 5/a
Tel.: +380-312-64-37-37
E-mail: titkarsag@mekk.uz.ua
Budapesti képviselő: H-1011 Budapest, Hunyadi János u. 5.

Felelős kiadó: Dupka György
Szerkesztő: Nagy Zoltán Mihály
Illusztrációk: Horváth Anna

Készült a Shark Kft.-ben

ISBN 978-963-9814-59-2
ISSN 1022-283

FERENCZI TIHAMÉR

A MAGÁNY
TEMPLOMÁBAN

VERSEK

Intermix Kiadó
Ungvár – Budapest
2014

AJÁNLÁS

Ferenczi Tihamér – akit zárkózottnak mondható életformája okán kishazai pályatársai közül többen „badalói remetének” becéznek –, a kevésbé termékeny alkotók közé sorolható: ötven éves irodalmi pályafutása alatt évtizedenként csupán egy kötettel jelentkezett. Ötödik kötetét 2011-ben, hetvenedik születésnapjára időzítve adta ki az Intermix Kiadó *Tölgyből gerincet* címmel.

Új, sorrendben hatodik kötetébe azokat a verseket válogatta be, amelyek eddigi könyveiben nem jelentek meg. Ezek egy része új alkotás, másik részük pedig csak az *Együtt* folyóiratban, a Magyar Írószövetség Kárpátaljai Írócsoportjának fórumában látott napvilágot.

Új kötete anyagának szerkesztését örömmel vállaltam, mert a szerzőt sokévek óta a barátomnak tudhatom, s talán túlzás nélkül mondhatom: költészetét jól ismerem, nagyra becsülöm. Szempont volt az is, hogy részem legyen a jelenleg legidősebb kárpátaljai magyar költő újabb verstermésének közkinccsé tételében.

Ferenczi Tihamér költészetét leginkább az egyetlen gondolat laonikus tömörségű kifejtésére „szorítókozó” rövid versek jellemzik. A verseiben érzékelhető gondolati és érzelmi töltet betekintést enged, sőt kínál a részben létkörülményei által rászabott, ugyanakkor önnön alkati sajátosságának megfelelően tudatosan vállalt magány „templomában” gyakran szorongva meditáló költő belső világába. Ez a belső világ korántsem afféle izolált mikro-univerzum, sokkal inkább választott menedékhely, ahonnan a költőnek született ember zavartalanul szemrevételezheti az embervilág és a természet jelenségeit, ahol megfogalmazhatja viszonyulását a történésekhez.

Az irodalom iránt érdeklődő, ám a versolvasástól bármilyen okból ódzkodó olvasók megnyugtatása és biztatása végett önmagammat idézem ötödik kötetének utószavából: „*Ferenczi Tihamér versbeszédének értelmezéséhez nincs szükség semmiféle 'kódra'. Önki-fejezési kísérleteihez egyedüli eszköz a nyelv, hát tisztelettel bánik vele. Tudatosan kerüli a többszörösen áttételes fogalmazást (...) Nyilván felismerte, hogy (...) az emberi megmaradásunkat tiszta, szép szavakkal szolgáló üzenetek megfogalmazójának és közvetítőjének szerepkörét ezek nélkül is betöltheti.*”

És mivel betölti, Ferenczi Tihamér új kötetét megbecsülendő értéként ajánlom az olvasók figyelmébe.

Nagy Zoltán Mihály

SZÓ

LÜKTETEK

Meghalok,
születek.

Arcomon
bűn-jelek.

Bűneim
büntetnek.

Mint a seb,
lüktetek.

FOHÁSZ

Vérem veszejtőn
túnt ünő időm.

Istenem, engedd:
írjak még verset!

Várjon a Földem,
rímekkel töltsen.

Lüktető testtel
még ne temess el!

Fény-árny-ötvözet
cuccát öltöztess

Napomba, Holdba:
hallgasson dobja.

Ne hívjon halál,
sírní fog a táj

– ha majd nem talál.

HORIZONT

A horizont
kivont
kardja
Nap-dárda,

bordáim
rácsába
vágva.

Vérzek.

Alkony serken,
dördül
vörös vádja.

Horizont
titok-
gyümölcse
a Hold,
a végtelen
fenyőfáján
gyöngydió.

Sóhajtsd el
lelked
rettenettel:

élni,
elérni
mégis jó.

CSELEKVÉS

Merülni
álom-kékbe,

gyöngyöket
találni végre!

CÉRNASZÁL

Utam
kínok
tűfokába
fűzött
fűzöld
cérnaszál.

NAGYHÉT

Örvendezzünk
zengő harangszóval:
születni fog,
tisztának,
mint az újévi hó.

Bűntelennek lenni
volna jó,
mint a liliom-hó,
ártatlannak,
mint a harangszó.

– Evoé,
megszületett,
mint májusi orgona.
Miattunk vár rá
a Golgota.

KÍVÁNSÁGOK

Halld meg
zajban
a csendet.

A csendben
háborgó
lelked.

Lelkedben
találj
fényekre.

A fényekben
rejtőző
színekre.

A színekben
omolj
sötétségre.

A sötétségben
pillants
istenedre.

Végül
feszülj
a keresztre.

Mások
bűnéért
vérezve.

KISZÓLÁS

Miért
itasson velem
holmi
locska bort
bárki?

– Nekem
négy évszak
aranyát
kínálja
Vivaldi!

LÁTNI, SZÓLNI

Csak
azt hiszem,
mit
látni engedsz.

Szólni
csak tömören,
egy képben
a lényegest.

ZENIT

Juhász Gyula búja

Évek
szél-dagasztotta
szélességi
körein
iránytűkkel
– mint rejtett
kontinenst –
ó, hányszor
kerestem.

– Holott
árva
napjaim
fokain
már
feketén
holdul
a szerelem.

LEVELEK

Hantolatlan
hullák
halomba
hullnak,
hadészi
honba.

HALOTTAK NAPJA

Hazám,
házas lehetnél,
ha
pityangszín
ködök
nem rejtenék
hiányzó
lényed
hűlt helyét.

Ametiszt
szívedért
gúnyt, gáncsot, stigmát
viselnék.
Sírodra,
fejfádra
krizantém-könnyekből
koszorút
ölelnék.

Az idő
vágdat.
Tapintani
vágylak.

Aranylok,
ezüstlök.
Percegnék tücskök
és percek
a fű közt.

Itt vagy,
s nem vagy itt.
Egyszerre vagy
csillag
és malachit.

ÉJEM

Vers-
csillagokkal

kövezett
makadám.

Tövis-
koszorúval

koronázzon
a Teremtő,

hogyha
megtagadnám.

VESZÉLYBEN

Időzített
bomba
ketyeg
alattam.

FIGYELMEZTETÉS

Ne
én,
majd
mondja el
a vers:

harcod
harcom lesz.

Kérlek,
le
ne
leplezz!

KONKLÚZIÓ

Ha eltunyul
a lélek,
megöregszünk
végleg.

VÁD

Kecskés Bélának, Odaátra

Íme, nélküled is tudnak verset írni.
Éji tó tükrén pásztorló Hold és nyárfák
– így vélted óvni a gondolatok nyáját?
Lásd, kár volt a sorsot sorsod ellen hívni.

Miért felejtetted el sok suhanc álmod!
Magad-alkotta törvényt húzni a rendre?
Saját érveiddel hadakozni egyre?
– Miért hagytál cserben minket is, te álnok!

Nem fogadtál szót a vad szeleknek, pajtás,
hát kihunyt benned a gyúlni vágyó parázs,
mi lelkedben hányszor fellobogva égett...

Ujjad hegyén se hoztál nekünk csillagot,
amit éber szemünk meg sem pillanthatott,
már lehullt, tűnékeny pernyéje az égnek...

FELSZISSZENVE

Sorsom lehetek,
ne vádoljatok.
Isten rendelte:
értetek vagyok.

SORS

Pörög
az Idő,
mint
mókuskerék.

Szédelgek
sorsom útján,
mit Isten
rám osztott.

SÓHAJ

Múzsám
ha volna,
csókom
csillagától
csillogna
homloka
mennyboltja.

BALASSI

Jaj, ez világ
kopár vígság.

Jaj, ez vígság
léha hívság.

Jaj, ez hívság
magyar világ.

Sose velünk,
csak ellenünk.

Jaj, el ne hidd,
van köztünk híd.

Magyar égbolt
– néha kék volt.

Ránk rontotta
török horda.

Ki elestem,
visznek engem

Esztergomba,
a sírboltba.

TARPAI TALPAS

Szél
és toportyán
jár
lábam nyomán.

Szél
és toportyán
dühösen
csahol rám.

FELJEGYZÉS

Veres Péter emlékére

Mustárszín
tájat fest
helyetted
őszii ecset.

Holdvilág
gyöngyöz
csendet
sírodra.

A VERS

Metaforák
szemétdombja,
művészien
összedobva.

GALILEO GALILEI

Rám tör
az alkony.

Akác-máglya
gyúl.

Kihuny
a máglya,

szürkület-pernye
szállong.

Hej, Galileo
Galilei,

ma sem
tehettem csodát!

IDŐ

AZ ÉGIG

Hull a Napból
ágtalanná
csonkított
fa.

Makacsul
hiszi mégis,
kihajtva újra
felnő az égig.

ZÚGÁS

Tetőtlen ég alatt
nyárfák lombját
bomlott lelkű
Bach-orgonák
suhogó fűgái
ostromolják –

ZÁPORBAN

Szaggatott,
zuhogó
morzejelek,
föld felé
küldött
üzenet.

JÓSLAT

Fák
ágát
lenyomja
kaolin-fehér
hó-moha
bolyha,

majd
mint koponya
vicsorog
rám
mázás porcelán:
az esték égboltja.

ZÜMMÖGŐ

Ujjaimmal
fénybe, szelekbe
hatolok:

örökké
zümmögő táviró-
oszlopok.

FILM

Lüktetek Fohász Horizont
Cselekvés Cérnaszál Nagyhét
Kívánságok Kiszólás
Látni, szólni Zenit Levelek
Halottak Napja Éjem Veszélyben
Figyelmeztetés Konklúzió
Vád Felszisszenve Sors Sóhaj
Balassi Tarpai talpas Feljegyzés
A vers Galileo Galilei Az égig
Zúgás Záporban Jóslat Zümmögő
Film Szándék Időtlenül Ráktérítő
Kérdőjelek Idegszál Üzenet Mózesnek
Tartozni Szike Kőhold Ofélia
Verziók Nem lesz Látomás Elveszejt
Nyári rezdülés Állapot Égtájak
Mint Csokonai Fény-zsoltárok
Rét Rés Ősz Belül Testamentum
Ami fáj Kúszik Epizód
Magányom kulcsa Mi lesz?
Lélek-húr Hazatérő Háttal a Napnak
Október Harangok Amíg elalszom
Luca széke Sirályok Elfogynak
Nem maradok Szent Mihály hava
Szürke etűd Szétreped Lila haraggal
Fájdalom Teremtés Kőszüzek Akit, amit
Biztatás Talán most Nárciszkék egeken
Ringat A neved Hiány

SZÁNDÉK

Ha
nincs kivel
együtt nevetni,
magamat
utakra
verem ki –

IDŐTLENÜL

Kiesett
kezemből
az Idő.

Eltört,
szétesett
az óramű.

Kiestem
az Idő
kezéből.

Azóta
időzavarban
létezem.

Nincs
semmi
baj:

irányít
a fény, a csönd,
a zaj.

Így
élek
– időtlenül.

Halálom
óráját mégse
késem le.

RÁKTÉRÍTŐ

vonalak
vonzanak

vonatot
vonaglok

világot
villámlok

vízjelet
viszketek

vonzalmak
vonzanak

verseket
vermelek

KÉRDŐJELEK

Miért
büntetsz?

Miért
lüktetsz?

Tüzem
kiég,

úztön
ki véd?

Mi még
bűnöm?

Mi ég
tűzön?

Miért
bűnöm?

Miért
úzótt?

Miért
tűröd?

IDEGSZÁL

Tisztáj:
visszafáj!

ÜZENET MÓZESNEK

Tele a fülem
világi ricsajjal.

Törd össze
a törvénytáblát!

TARTOZNI

Valakinek
valahova.

Végtelen
világokba.

SZIKE

Semmi sem jó úgy,
ahogyan van.
Már így lesz minden
alkonyatban?

Kapuban állni,
várni mindig
valakit, hogy jön
– tompul a hit.

Varjak hada gyűl
mélyeimbe,
hangjuk hasogat,
mint a szike.

KÓHOLD

Kóholdtól koccan
ablakom,
csillagtól csillan
homlokom.

OFÉLIA

Odaátról
Ofélia

omlik
oszló,

olthatatlan
Odeonba.

VERZIÓK

tört életem
történelem
tört éleken
törvénytelen

tört éleken
tört életem
törvénytelen
történelem

törvénytelen
tört éleken
tört életem
történelem

történelem
tört életem
tört éleken
törvénytelen

történelem
törvénytelen
tört éleken
tört életem

tört életem
tört éleken
történelem
törvénytelen

NEM LESZ

Mint porszem
keringem
létezésem.

Nincs,
sose lesz
mindenségem.

LÁTOMÁS

Perc
pillangózik
át
a fényen.

ELVESZEJT

Ajtóm üvegére
az alkony
lila felhőt
fest.

Vérpad
épül.
Már tudom,
elveszejt.

FÉNY

NYÁRI REZDÜLÉS

Fénytűz tombol az égen,
vetül idegeimre
lombárnyék-csipke,
mint rím a rímre,
felesel egymással
fecskeszó, tücsökzaj,
virágok és hársak,
kegyelmet oszt a dévaj,
utcákon özönlő nyár,
hogy fájjon,
ha majd nem lelem
se földi, se égi tájon.

ÁLLAPOT

Fények
lángja
égett
számra.

ÉGTÁJAK

Jobbra húzok,
kilengek,
villogásoktól
idegzek.

MINT CSOKONAI

Írtam,
mint egykor
lúdtollal
írt
Csokonai.

Tornyos
gyertyaláng
sáslevél-éle
vágott
árnyat
a sötétbe.

Szemüvegem
iker tükrének
felszínére
egyszer csak
ráomlott, szétterült
a villanyfény.

Azóta
golyóstollal
hajlok
a kockás papír
fölé.

FÉNY-ZSOLTÁROK

Tölgyfalombú
végtelen
alatt
éneklek
a fény
zsoltárait.

RÉT

Fű-laktanya
a rét,
hangyáknak
fűszál
a minarét.

RÉS

Égbolt-Bizánc
kapuját
buzogánnyal
vágja be
Hold-
Botond.

A résen át
úr-hideg
Hold-
fények
özönlenek
arcomba.

ŐSZ

Napraforgólámpa,
Van Gogh
fénye
lobban
igézve.

Őszbe révedő
szemem
idegére
verve
csipkéje.

BELÜL

Idegszál-
síneken
metrózik
kéken
a kín.

TESTAMENTUM

Fény.
Lássátok,
ez a testem.

Szél.
Érezzétek,
ez a lelkem.

LÉLEK

AMI FÁJ

Rám ütött
ez a vers,
mintha
a számból
köptem
volna ki.

Ki tilthatja
megírni,
ami fáj?

Rímtelen
vers vagyok.
Páratlan,
de szívem
a lelkemmel
összecseng.

Ha megsebzél:
vers buggyan
belőlem,
s hull
bíbor cseppekben
alá.

Hát tudd,
vérem a vers,
tipratás
színét jelzi.

KÚSZIK

A gyufaláng
idegeim
kanócaim

szívem
dinamit-
titkáig!

EPIZÓD

Talán a kávé,
talán az írás
kényszerített
álmomat
hajnalig
háromszor
tagadni meg.

MAGÁNYOM KULCSA

Elveszett.
Csak
én tudom
– mások ne sejsék –,
hová
rejtettem
örökre.

MI LESZ?

Időm,
életem
sarkam mögé
pereg.

Évek titka
hull,
hullnak fogaim
is.

Megőriz
pár rozsdás
rím?
Mit hoz még
az Idő?

A sorrend
majd
mi lesz?

LÉLEK-HÚR

Nem
kérdetni.

Nem
sírn.

Szenvedve
kibírni.

Köszönni bút,
félelmet.

A sírt,
hogy odaérhessek.

HAZATÉRŐ

A holdtőgyű
estét

mint barmot
bekötik

jó gazda
módjára

kapuk előtt
várakozó

szomjas
szelek.

HÁTTAL A NAPNAK

Modigliani
ecsetje

a porba
ejtve

festi
alakom.

Remélem,
megkapom.

OKTÓBER

Remegésetől
fáznak a fák,
pedig csak
gyönyörömben
reszketek!

HARANGOK

Magányom
temploma fölött
sérült harangok
nyelve
imádságot
dadog.

AMÍG ELALSZOM

Öröklét virraszt
a múlt időben,
homlokom mezején
bütykös ujjával
egyhangú
dallamot kiverve
játszik.

LUCA SZÉKE

Mint Luca széke,
készül halálom.

Ha majd ráállok,
talán meglátom,

mikor érkezik
a végső álom.

SZÍNEK

SIRÁLYOK

Fénytöréses
lelkem
terében
hófehéren
seregelnék,
sikongva
kutatják
titkait
a végtelennek.

ELFOGYNÁK

Nem siratom
semmilyen emlékem.
A jelent élem
csodálkozva:
milyen egyszerű az élet.

Csak az fáj,
hogy a napok elfogynak
észrevétlen,
mint mezőinkről
a tűz-pipacsok.

NEM MARADOK

Málnabokorra
dobva
rőt-rozsda
alkony.

Tengerre szállok,
nem maradok
a Parton.

SZENT MIHÁLY HAVA

Vérszínre
tépett köntösű
bokrok között
misét celebrál
a szél
halott nyarunk
lelki üdvéért.

SZÜRKE ETŰD

Felsértett égből
ha fény csordulna
folyékony tűzben
– lenne babona.

Eső hull szürkén,
akár a homok.
Bénák a szelek
– nem loboghatok.

SZÉTREPED

Ökörnyál,
az ősz idegszála
lebeg,
beleköt botor
madársereg,
bosszút forralnak
ellene
zord szelek,
pökhendi
ezüst ökörnyál
büszkesége
szétreped.

LILA HARAGGAL

Itt hagyni
a széllel
igázott
világot
nem oly egyszerű:

lilába
torzuló
haraggal
átkozna el
a német szegfű!

FÁJDALOM

Mellem
borda-rácsát
felvérzi
fájdalmaim
rozsdás
szögesdrótja.

Arcom
darabokra hull.
Mint térképet,
színezik
a múlt,
jelen,
jövő
színei.

Tépett
vitorlával
partot ér
a remény
szám
szögletén.

HIÁNY

TEREMTÉS

Egy
bordámmal
több
lenne:

Éváért
mennyei
teremtőm
kivette.

KŐSZÜZEK

Kőrühes
kőszüzek
vállain

ücsörög
kőábel,
kőkáin.

Kőszüzek
kőtüzet
vetnek rád.

Kőszüzek
kőszürkén
kihordják

kőüres
méhüknek
kőpoklát

Kőszüzek
nem szülnek
Messiást.

AKIT, AMIT

Akit
szeretnék,
csupa
idegenség.

Amit
remélek,
elszáll
szárnyán a szélnek.

BIZTATÁS

Keress engem,
találj rám
felém forduló
radar-szívvel.

TALÁN MOST

A Hold-óra
sugár-mutatója
csillagszemekben
fénylő, titkos
számokra
mutat.

Mint villanyórák
az áramot,
méri a térben
átfolyó
fényt, csendet,
időnket.

Rajtam sejtelem
suhog át:
talán most
lépsz rá az útra,
mely hozzám
vezet!

NÁRCISZKÉK EGEKEN

Nárciszkék egek
dűnéire fölszáll
a képzelet.

Nárciszkék egek
dűnéin mit keres
a képzelet?

– Nárciszkék egek
dűnéin téged keres
a képzelet!

RINGAT

Mint Dover fehér sziklái
a tengerről nézve,
sirályszín bűt libegtet
szép szemednek kékje.

Pisa ferde tornya vagy,
eldől sz, s eldőlvé
a hit s a kétség
évlő erdeje ringat.

A NEVED

Mint porhanyós csend, ha remeg,
bizsergeti számat neved.

Aztán fellobogva lángol,
mégse veszem el a számtól.

HIÁNY

Nyithat
a nyár
szegfűt,
rezedát
annak,
ki téged
a fényben
sose lát –

TARTALOM

Ajánlás	5
---------------	---

SZÓ

Lüktetek	9
Fohász	10
Horizont	11
Cselekvés	12
Cérnaszál	13
Nagyhét	14
Kívánságok	15
Kiszólás	16
Látni, szólni	19
Zenit	20
Levelek	21
Halottak Napja	22
Éjem	24
Veszélyben	25
Figyelmeztetés	26
Konklúzió	27
Vád	28
Felszisszenve	31
Sors	32
Sóhaj	33
Balassi	34
Tarpai talpas	35
Feljegyzés	36
A vers	37
Galileo Galilei	38

IDŐ

Az é gig	41
Zúgás	42
Záporban	43
Jóslat	44
Zümmögő	45
Film	46
Szándék	49
Időtlenül	50
Ráktérítő	51
Kérdőjelek	52
Idegszál	53
Üzenet Mózesnek	54
Tartozni	57
Szike	58
Kőhold	59
Ofélia	60
Verziók	61
Nem lesz	62
Látomás	63
Elveszejt	64

FÉNY

Nyári rezdülés	67
Állapot	68
Égtájak	69
Mint Csokonai	70
Fény-zsoltárok	73
Rét	74
Rés	75
Ősz	76
Belül	77
Testamentum	78

LÉLEK

Ami fáj	81
Kúszik	82
Epizód	83
Magányom kulcsa	84
Mi lesz?	85
Lélek-húr	86
Hazatérő	89
Háttal a Napnak	90
Október	91
Harangok	92
Amíg elalszom	93
Luca széke	94

SZÍNEK

Sirályok	97
Elfognak	98
Nem maradok	99
Szent Mihály hava	100
Szürke etűd	103
Szétreped	104
Lila haraggal	105
Fájdalom	106

HIÁNY

Teremtés	109
Kőszüzek	110
Akit, amit	111
Biztatás	112
Talán most	115
Nárciszkék egeken	116
Ringat	117
A neved	118
Hiány	119

